

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

24 ianuarie 2018*

„Recurs – Marcă a Uniunii Europene – Procedură de declarare a nulității – Marca verbală FITNESS – Respingerea cererii de declarare a nulității”

În cauza C-634/16 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 7 decembrie 2016,

Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), reprezentat de M. Rajh, în calitate de agent,

recurent,

cealaltă parte din procedură fiind:

European Food SA, cu sediul în Drăgănești (România), reprezentată de I. Speciac, avocat,

reclamantă în primă instanță,

Société des produits Nestlé SA, cu sediul în Vevey (Elveția), reprezentată de A. Jaeger-Lenz și de S. Cobet-Nüse, Rechtsanwältinnen, și de A. Lambrecht, Rechtsanwalt,

intervenientă în primă instanță,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din doamna R. Silva de Lapuerta (raportor), președinte de cameră, și domnii C. G. Fernlund, J.-C. Bonichot, S. Rodin și E. Regan, judecători,

avocat general: J. Kokott,

grefier: A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 28 septembrie 2016, European Food/EUIPO – Société des produits Nestlé (FITNESS) (T-476/15, EU:T:2016:568, denumită în continuare „hotărârea atacată”), prin care s-a anulat Decizia Camerei a patra de recurs a EUIPO din 19 iunie 2015 (R 2542/2013-4) (denumită în continuare „decizia în litigiu”), pronunțată în cadrul unei proceduri de declarare a nulității între European Food SA și Société des produits Nestlé SA.

Cadrul juridic

Regulamentul nr. 2868/95

- 2 Norma 37 litera (b) punctul (iv) din Regulamentul (CE) nr. 2868/95 al Comisiei din 13 decembrie 1995 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 40/94 al Consiliului privind marca comunitară (JO 1995, L 303, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 189), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1041/2005 al Comisiei din 29 iunie 2005 (JO 2005, L 172, p. 4, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 71) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 2868/95”), prevede:

„O cerere de decădere sau [de declarare a nulității] mărcii [Uniunii Europene], introdusă în fața Oficiului în temeiul articolului 55 din regulament, cuprinde următoarele informații:

[...]

(b) în ceea ce privește motivele invocate în cerere:

[...]

(iv) faptele, dovezile și observațiile prezentate în sprijinul cererii.”

- 3 Norma 40 din acest regulament prevede:

„(1) Fiecare cerere de decădere sau de declarare a nulității care este considerată depusă este notificată proprietarului mărcii [Uniunii Europene]. În cazul în care Oficiul constată că cererea este admisibilă, el invită proprietarul mărcii [Uniunii Europene] să-și depună observațiile într-un termen pe care îl stabilește.

(2) În cazul în care titularul nu prezintă nicio observație, Oficiul poate să statueze cu privire la decădere sau la nulitate în funcție de dovezile de care dispune.

(3) Oficiul comunică solicitantului orice observație a titularului mărcii [Uniunii Europene] și îl invită, în cazul în care consideră necesar, să își prezinte observațiile în replică într-un termen stabilit.”

- 4 Norma 50 alineatul (1) din regulamentul menționat prevede:

„(1) Cu excepția cazului în care există dispoziții contrare, dispozițiile privind procedurile derulate în fața instanței care a pronunțat hotărârea atacată se aplică *mutatis mutandis* și procedurii căii de atac.

În special, în cazul în care recursul este îndreptat [a se citi «calea de atac este îndreptată»] împotriva unei hotărâri luate în procedura de opoziție, nu se aplică articolul 78a din regulament termenelor stabilite în temeiul articolului 61 alineatul (2) din regulament.

În cazul în care recursul este îndreptat [a se citi «calea de atac este îndreptată»] împotriva unei hotărâri a unei divizii de opoziție, camera își limitează examinarea recursului [a se citi «căii de atac»] la faptele și probele prezentate în termenele stabilite sau specificate de divizia de opoziție, în conformitate cu regulamentul și cu prezentele norme, cu excepția cazului în care Camera consideră că ar trebui să se țină seama de fapte și probe noi sau suplimentare în temeiul articolului 74 alineatul (2) din regulament.”

Regulamentul (CE) nr. 207/2009

- 5 Articolul 7 din Regulamentul (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca [Uniunii Europene] (JO 2009, L 78, p. 1), intitulat „Motive absolute de refuz”, prevede la alineatul (1):

„(1) Se respinge înregistrarea următoarelor:

[...]

(b) mărci care sunt lipsite de caracter distinctiv;

(c) mărci care sunt compuse exclusiv din semne sau indicații ce pot să servească, în comerț, pentru a desemna specia, calitatea, cantitatea, destinația, valoarea, proveniența geografică sau data fabricației produsului sau a prestării serviciului sau alte caracteristici ale acestora;

[...]”

- 6 Articolul 41 alineatul (1) din acest regulament prevede:

„Se poate formula o opoziție la înregistrarea mărcii în termen de trei luni de la publicarea cererii de înregistrare a mărcii [Uniunii Europene], pe motiv că marca ar trebui să fie respinsă la înregistrare în temeiul articolului 8 [...]

[...]”

- 7 Articolul 52, intitulat „Cauze de nulitate absolută”, care figurează în secțiunea 3, intitulată „Cauzele de nulitate”, din titlul VI din același regulament, prevede:

„(1) Se declară nulitatea mărcii [Uniunii Europene], ca urmare a unei cereri depuse la Oficiu sau a unei cereri reconvenționale în cadrul unei acțiuni în contrafacere:

(a) atunci când marca [Uniunii Europene] a fost înregistrată contrar dispozițiilor articolului 7;

(b) atunci când solicitantul era de rea-credință în momentul depunerii cererii de înregistrare a mărcii.

(2) Atunci când marca [Uniunii Europene] a fost înregistrată contrar articolului 7 alineatul (1) litera (b), (c) sau (d), aceasta nu poate totuși să fie declarată nulă în cazul în care, prin utilizarea ei, a dobândit un caracter distinctiv pentru produsele sau serviciile pentru care a fost înregistrată.

[...]”

- 8 Articolul 57 alineatul (1) din același regulament prevede:

„În cursul examinării cererii de decădere sau de declarare a nulității, Oficiul invită părțile, ori de câte ori este necesar, să-și prezinte, în termenul alocat, observațiile referitoare la notificările pe care acesta le-a adresat sau la comunicările prezentate de celelalte părți.”

- 9 Articolul 60, care figurează în titlul VII, denumit „Căi de atac”, din Regulamentul nr. 207/2009, prevede:

„Calea de atac trebuie formulată în scris și depusă la Oficiu în termen de două luni de la data notificării hotărârii. Calea de atac se consideră ca fiind înaintată numai după achitarea taxei pentru calea de atac. În termen de patru luni de la data notificării deciziei trebuie depus, în scris, un memoriu în care să se expună motivele de atac.”

- 10 Articolul 63 din acest regulament, intitulat „Examinarea căii de atac”, prevede la alineatul (2):

„În cursul examinării căii de atac, camera de recurs invită părțile, ori de câte ori este necesar, să-și prezinte, în termenul alocat, observațiile referitoare la notificările pe care aceasta le-a adresat sau la comunicările prezentate de celelalte părți.”

- 11 Articolul 76 din regulamentul menționat, intitulat „Examinarea din oficiu a faptelor”, care figurează în secțiunea 1, intitulată „Dispoziții generale”, din titlul IX, denumit „Dispoziții de procedură”, prevede:

„(1) În cursul procedurii, Oficiul procedează la examinarea din oficiu a faptelor; cu toate acestea, în cazul unei proceduri privind motivele relative de respingere a înregistrării, examinarea este limitată la motivele invocate și la cererile introduse de părți.

(2) Oficiul poate să nu ia în considerare faptele pe care părțile nu le-au invocat sau dovezile pe care nu le-au furnizat în timp util.”

- 12 Articolul 78 alineatul (1) din același regulament prevede:

„În cadrul oricărei proceduri în fața Oficiului, se pot administra în special următoarele mijloace de probă:

- (a) ascultarea părților;
- (b) solicitarea de informații;
- (c) prezentarea de documente și de mijloace de probă;
- (d) ascultarea martorilor;
- (e) expertiza;
- (f) declarațiile scrise date sub jurământ sau în mod solemn sau cu efect echivalent în conformitate cu legislația statului în care sunt făcute.”

Istoricul litigiului

- 13 În hotărârea atacată, Tribunalul a rezumat cadrul factual de la originea litigiului cu care a fost sesizat după cum urmează:

„1 La 20 noiembrie 2001, intervenienta [Société des produits Nestlé] a formulat o cerere de înregistrare a unei mărci a Uniunii Europene la [EUIPO], în temeiul Regulamentului [nr. 207/2009].

2 Marca a cărei înregistrare a fost solicitată este semnul verbal FITNESS.

- 3 Produsele pentru care a fost solicitată înregistrarea fac parte din clasele 29, 30 și 32 în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, cu revizuirile și modificările ulterioare, și corespund, pentru fiecare dintre aceste clase, următoarei descrieri:
 - clasa 29: «Lapte, frișcă, unt, brânzeturi, iaurturi și alte preparate alimentare pe bază de lapte, înlocuitori de produse lactate, ouă, jeleuri, fructe, legume, preparate de proteine pentru consum uman»;
 - clasa 30: «Cereale și preparate din cereale; cereale gata pentru consum; cereale pentru micul dejun; produse alimentare pe bază de orez sau de făină»;
 - clasa 32: «Ape necarbogazoase, carbogazoase sau carbonatate, ape de izvor, ape minerale, ape aromatizate, băuturi de fructe, sucuri de fructe, nectare, limonade, ape gazoase și alte băuturi nealcoolice, siropuri și alte preparate pentru fabricarea băuturilor».
- 4 La 30 mai 2005, marca solicitată a fost înregistrată ca marcă a Uniunii Europene sub numărul 2470326, pentru produsele vizate la punctul 3 de mai sus (denumită în continuare «marca contestată»).
- 5 La 2 septembrie 2011, reclamanta, [European Food], a depus o cerere de declarare a nulității mărcii contestate în temeiul articolului 52 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 207/2009 coroborat cu articolul 7 alineatul (1) literele (b) și (c) din același regulament.
- 6 La 18 octombrie 2013, divizia de anulare a respins cererea de declarare a nulității în totalitate.
- 7 La 16 decembrie 2013, reclamanta a formulat o cale de atac la EUIPO împotriva deciziei diviziei de anulare.
- 8 Prin decizia din 19 iunie 2015 (denumită în continuare «decizia atacată»), Camera a patra de recurs a EUIPO a respins calea de atac.
- 9 Camera de recurs a considerat că, în cadrul unei proceduri de anulare, sarcina probei faptului că marca contestată era lipsită de caracter distinctiv sau era descriptivă, în sensul articolului 7 alineatul (1) literele (b) și (c) din Regulamentul nr. 207/2009, revenea persoanei care a solicitat declararea nulității. Aceasta a adăugat că data relevantă cu privire la care trebuiau aduse dovezi era data depunerii mărcii contestate, și anume 20 noiembrie 2001. Pe de altă parte, în opinia sa, dat fiind că era vorba despre produse puțin oneroase de larg consum, publicul relevant dădea dovadă de un grad de atenție inferior mediei.
- 10 În ceea ce privește pretinsul caracter descriptiv, camera de recurs a considerat că majoritatea dovezilor prezentate în fața diviziei de anulare erau ulterioare datei relevante sau priveau teritoriul României anterior aderării acesteia la Uniunea Europeană. În ceea ce privește copiile dicționarelor referitoare la termenul „fitness”, aceasta a considerat că termenul menționat nu desemna o caracteristică intrinsecă a produselor în cauză în percepția consumatorilor în anul 2001. Ea a considerat că, pentru produsele în cauză, respectivul termen era sugestiv și reprezenta o evocare vagă. Prin urmare, în opinia sa, probele prezentate în fața diviziei de anulare nu erau suficiente pentru a dovedi caracterul descriptiv al mărcii contestate.
- 11 Pe de altă parte, camera de recurs a respins ca tardive, fără să le ia în considerare, o serie de probe prezentate pentru prima oară în fața sa. În această privință, ea a aplicat prin analogie norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul [nr. 2868/95] coroborată cu norma 37 litera (b) punctul (iv) din același regulament.

12 Camera de recurs a apreciat deopotrivă că, întrucât termenul «fitness» are un conținut evocator și ambiguu, acesta era apt să identifice produsele vizate de marca considerată ca provenind de la intervenientă și să le distingă, așadar, de cele ale altor întreprinderi. Prin urmare, aceasta a concluzionat că reclamanta nu demonstrase lipsa de caracter distinctiv al acestei mărci.”

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 14 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 19 august 2015, European Food a formulat o acțiune având ca obiect anularea deciziei în litigiu.
- 15 În susținerea acțiunii formulate, European Food a invocat trei motive referitoare, primul, la refuzul camerei de recurs de a lua în considerare probele furnizate pentru prima dată în fața sa, al doilea, la caracterul descriptiv al mărcii contestate și, al treilea, la lipsa caracterului distinctiv al respectivei mărci.
- 16 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a anulat decizia în litigiu și a obligat EUIPO să suporte propriile cheltuieli, precum și pe cele efectuate de European Food.

Concluziile părților în fața Curții

- 17 Prin recursul formulat, EUIPO solicită Curții:
- anularea hotărârii atacate și
 - obligarea European Food la plata cheltuielilor de judecată.
- 18 European Food solicită Curții:
- respingerea recursului și
 - obligarea EUIPO la plata cheltuielilor de judecată efectuate în prezenta procedură.

Cu privire la recurs

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 coroborat cu norma 50 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2868/95

Argumentația părților

- 19 Primul motiv cuprinde în esență patru aspecte.
- 20 Prin intermediul primului aspect, EUIPO susține că în mod greșit Tribunalul a indicat la punctul 56 din hotărârea atacată că Regulamentele nr. 207/2009 și 2868/95 nu conțin dispoziții care să prevadă un termen pentru depunerea probelor în cadrul unei cereri de declarare a nulității întemeiate pe cauze de nulitate absolută.
- 21 Deși nu există niciun termen predefinit prevăzut în mod expres de Regulamentele nr. 207/2009 și 2868/95, EUIPO ar dispune totuși, în temeiul articolului 57 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 și al normei 40 din Regulamentul nr. 2868/95, de competența de a stabili termene cu privire la măsurile de organizare a procedurii.

- 22 În consecință, posibilitatea conferită EUIPO, în temeiul articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009, de a nu ține cont de faptele pe care părțile nu le-au invocat sau de probele pe care nu le-au depus în timp util ar fi aplicabilă atât termenelor instituite în mod direct de Regulamentele nr. 207/2009 și 2868/95, cât și celor stabilite de EUIPO cu privire la măsuri de organizare a procedurii.
- 23 În plus, articolul amintit ar fi aplicabil tuturor tipurilor de proceduri aflate pe rolul EUIPO și, în consecință, nu ar institui nicio distincție între procedurile de opoziție și procedurile de declarare a nulității.
- 24 Prin intermediul celui de al doilea aspect al primului motiv, EUIPO apreciază că Tribunalul a statuat în mod greșit la punctele 57 și 58 din hotărârea atacată că, în lipsa unor termene care trebuiau respectate, probele puteau fi depuse în orice moment, inclusiv în faza căii de atac.
- 25 Prin intermediul celui de al treilea aspect al primului motiv, EUIPO arată că aplicabilitatea normei 50 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2868/95 nu se limitează la procedurile de opoziție întrucât această dispoziție nu precizează natura procedurii în cauză. Concentrându-și raționamentul pe norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 2868/95, care face în mod expres trimitere la procedurile de opoziție, Tribunalul ar fi încălcat regula enunțată la primul paragraf al aceleiași norme în temeiul căreia, cu excepția cazului în care există dispoziții contrare, dispozițiile privind procedurile derulate în fața instanței care a pronunțat hotărârea atacată se aplică *mutatis mutandis* și procedurii căii de atac. Prin urmare, articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 ar fi de asemenea aplicabil într-o procedură de declarare a nulității.
- 26 În sfârșit, în cadrul celui de al patrulea aspect al primului motiv, EUIPO susține că hotărârea atacată privează camera de recurs de competența care îi este conferită de articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009. În această privință, EUIPO susține că admisibilitatea oricărei probe suplimentare depuse la divizia de anulare ulterior încheierii fazei scrise a procedurii depinde de exercitarea de către divizia de anulare a puterii discreționare conferite de articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009.
- 27 Potrivit EUIPO, având în vedere termenele stabilite de divizia de anulare și pentru a permite European Food să răspundă faptelor și argumentelor prezentate de Société des produits Nestlé, camera de recurs era obligată să își exercite puterea discreționară în temeiul articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 pentru a decide dacă era necesar să țină cont de probele depuse pentru prima dată în fața sa. Or, EUIPO arată că, după o analiză aprofundată a tuturor circumstanțelor relevante în speță, camera de recurs a constatat că probele respective nu erau suplimentare și nici complementare, ci erau doar noi și, prin urmare, inadmisibile.
- 28 În consecință, camera de recurs nu ar fi fost ținută să ia în considerare probele referitoare la motivul de nulitate din moment ce acestea nu fuseseră prezentate în timp util în procedura de declarare a nulității.
- 29 European Food contestă argumentația EUIPO.

Aprecierea Curții

- 30 Prin intermediul primului și al celui de al doilea aspect ale primului motiv, care trebuie analizate împreună, EUIPO susține, pe de o parte, că Tribunalul a constatat în mod greșit la punctul 56 din hotărârea atacată că Regulamentele nr. 207/2009 și 2868/95 nu conțineau dispoziții care să prevadă un termen pentru depunerea probelor în cadrul unei cereri de declarare a nulității întemeiate pe cauze de nulitate absolută și, pe de altă parte, că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept la punctele 57 și 58 din

hotărârea atacată atunci când a decis că, în lipsa unor termene pentru prezentarea probelor în cadrul unei cereri de declarare a nulității întemeiate pe cauze de nulitate absolută, probele puteau fi introduse în orice moment, inclusiv în faza căii de atac.

- 31 Potrivit articolului 52 din Regulamentul nr. 207/2009, după înregistrarea unei mărci ca marcă a Uniunii, respectiva marcă poate fi declarată nulă în temeiul unei cereri depuse la EUIPO, în anumite împrejurări și mai ales atunci când marca a fost înregistrată contrar dispozițiilor articolului 7 din acest regulament. Această cerere, în conformitate cu norma 37 litera (b) punctul (iv) din Regulamentul nr. 2868/95, trebuie să conțină faptele, dovezile și observațiile prezentate în susținerea cererii. Pe de altă parte, în temeiul articolelor 57 și 78 din Regulamentul nr. 207/2009, în cursul derulării unei astfel de proceduri, EUIPO invită părțile, ori de câte ori este necesar, să își prezinte observațiile în termenele stabilite și poate totodată să dispună măsuri de cercetare judecătorească printre care se numără prezentarea de elemente de fapt sau de probă.
- 32 Din aceste dispoziții rezultă că, inclusiv în situația în care într-o procedură de declarare a nulității întemeiată pe cauze de nulitate absolută nu este stabilit niciun termen pentru a solicita anularea înregistrării unei mărci, spre deosebire de cele prevăzute la articolul 41 din Regulamentul nr. 207/2009, în materie de opoziție la înregistrarea unei mărci pentru motive relative de refuz, potrivit cărora termenul pentru formularea opoziției este de trei luni, un termen este totuși stabilit pentru prezentarea probelor în cadrul cererii de declarare a nulității sau poate fi stabilit de EUIPO în temeiul competenței sale de organizare a procedurii.
- 33 În consecință, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a afirmat la punctul 56 din hotărârea atacată că Regulamentul nr. 207/2009 nu conține nicio dispoziție care să prevadă un termen pentru depunerea probelor. Cu toate acestea, rezultă dintr-o jurisprudență constantă a Curții că, dacă motivarea unei hotărâri a Tribunalului relevă o încălcare a dreptului Uniunii, însă dispozitivul acestuia este întemeiat pentru alte motive de drept, recursul trebuie respins (Hotărârea din 21 iulie 2016, EUIPO/Grau Ferrer, C-597/14 P, EU:C:2016:579, punctul 29 și jurisprudența citată).
- 34 Aceasta este situația în speță. În particular, Tribunalul nu a motivat anularea deciziei în litigiu prin inexistența unui termen pentru furnizarea de probe, ci prin faptul că în mod greșit camera de recurs a decis că elementele de probă prezentate de reclamantă pentru prima dată la camera de recurs nu trebuiau luate în considerare deoarece fuseseră depuse tardiv.
- 35 În această privință, contrar celor susținute de EUIPO, este necesar să se amintească mai întâi că Tribunalul a statuat la punctul 58 din hotărârea atacată că articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 coroborat cu norma 37 litera (b) punctul (iv) din Regulamentul nr. 2868/95 nu impune ca probele furnizate pentru prima dată în fața camerei de recurs să fie considerate tardive de către această cameră.
- 36 În continuare, din jurisprudență reiese că niciun motiv de principiu legat de natura procedurii aflate pe rolul camerei de recurs sau de competența acestui organ nu exclude posibilitatea ca respectiva cameră să ia în considerare, pentru a se pronunța cu privire la calea de atac cu care este sesizată, fapte sau probe prezentate pentru prima dată în faza acestei căi de atac (Hotărârea din 13 martie 2007, OAPI/Kaul, C-29/05 P, EU:C:2007:162, punctul 49).
- 37 De altfel, din textul articolului 64 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 rezultă că, prin efectul căii de atac cu care a fost sesizată, camera de recurs poate exercita competențele organului care a adoptat decizia atacată și că, în acest context, este chemată, așadar, să efectueze un nou examen complet al fondului căii de atac, atât în drept, cât și în fapt (Hotărârea din 13 martie 2007, OAPI/Kaul, C-29/05 P, EU:C:2007:162, punctul 57).

- 38 Astfel cum rezultă din articolele 63 și 78 din Regulamentul nr. 207/2009, pentru a examina fondul căii de atac cu care este sesizată, camera de recurs invită părțile, ori de câte ori este necesar, să își prezinte, în termenul care le este acordat, observațiile cu privire la notificările pe care le adresează acestora sau la comunicările care provin de la celelalte părți și poate totodată să dispună administrarea de probe, printre care se numără furnizarea de elemente de fapt sau de probă. Astfel de dispoziții atestă că este posibilă lărgirea cadrului factual în diferitele stadii ale procedurii desfășurate la EUIPO (Hotărârea din 13 martie 2007, OAPI/Kaul, C-29/05 P, EU:C:2007:162, punctul 58).
- 39 Desigur, la punctele 60 și 61 din Hotărârea din 13 martie 2007, OAPI/Kaul (C-29/05 P, EU:C:2007:162), Curtea a arătat că articolul 59 din Regulamentul (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146), ce are un conținut identic cu cel al articolului 60 din Regulamentul nr. 207/2009, care precizează condițiile formulării unei căi de atac la camera de recurs, nu se referă la prezentarea de fapte sau de probe, ci doar la depunerea, într-un termen de patru luni, a unui memoriu care să expună motivele căii de atac și nu poate fi, așadar, interpretat în sensul că oferă persoanei care a formulat o astfel de cale de atac un nou termen pentru a prezenta fapte și probe în susținerea opoziției sale.
- 40 Din cuprinsul Hotărârii din 13 martie 2007, OAPI/Kaul (C-29/05 P, EU:C:2007:162), nu se poate deduce însă că orice probă depusă la camera de recurs trebuie considerată tardivă în toate împrejurările.
- 41 Pe de o parte, se impune constatarea faptului că, spre deosebire de prezenta cauză, cea în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 martie 2007, OAPI/Kaul (C-29/05 P, EU:C:2007:162), a vizat o procedură de opoziție împotriva înregistrării unei mărci. Or, potrivit normei 50 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 2868/95, în cazul în care calea de atac este îndreptată împotriva unei hotărâri a unei divizii de opoziție, camera de recurs își limitează examinarea căii de atac la faptele și la probele prezentate în termenele stabilite sau specificate de divizia de opoziție. Prin urmare, în acest context, probele furnizate camerei de recurs sunt considerate tardive și pot însă, dacă este cazul, să fie luate în considerare în temeiul articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009.
- 42 Pe de altă parte, fără a aduce atingere normei speciale aplicabile procedurilor de opoziție, menționată la norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 2868/95, este întotdeauna posibilă furnizarea de probe în timp util pentru prima dată în fața camerei de recurs în măsura în care aceste probe au ca obiect contestarea motivelor reținute de divizia de anulare în decizia atacată. Aceste probe sunt, în consecință, fie probe suplimentare, pe lângă cele furnizate în procedura desfășurată la divizia de anulare, fie probe care privesc un element nou care nu putea fi invocat în cursul procedurii menționate.
- 43 De altfel, trebuie subliniat că revine părții care a depus probele pentru prima dată la camera de recurs să justifice motivele pentru care respectivele probe sunt introduse în această fază a procedurii, precum și să demonstreze imposibilitatea depunerii lor în cursul procedurii care s-a aflat pe rolul diviziei de anulare.
- 44 În sfârșit, astfel cum s-a arătat la punctul 38 din prezenta hotărâre, probele prezentate pentru prima dată în fața camerei de recurs pot să fie depuse la solicitarea acesteia în cadrul administrării probatoriului și în termenele acordate părților.
- 45 În consecință, Tribunalul a statuat în mod întemeiat la punctul 58 din hotărârea atacată că probele depuse pentru prima dată la camera de recurs nu trebuiau în toate împrejurările să fie considerate de aceasta ca fiind tardive.
- 46 Primul și al doilea aspect ale primului motiv trebuie, așadar, înlăturate.

- 47 Prin intermediul celui de al treilea aspect al primului motiv, EUIPO susține că hotărârea atacată este viciată de o eroare de drept pentru că la punctul 60 se reține că norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 2868/95 este aplicabilă doar procedurilor de opoziție.
- 48 În această privință, este necesar să se arate că, deși primul paragraf al normei 50 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2868/95, care se regăsește în titlul X, „Căi de atac”, instituie principiul potrivit căruia dispozițiile privind procedurile derulate în fața organului care a pronunțat decizia atacată se aplică *mutatis mutandis* procedurii căii de atac, al treilea paragraf al aceleiași dispoziții constituie o normă specială, care derogă de la acest principiu. Această normă specială este proprie procedurii căii de atac împotriva deciziei diviziei de opoziție și precizează regimul, în fața camerei de recurs, al faptelor și al probelor prezentate după expirarea termenelor stabilite sau precizate în primă instanță (a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 octombrie 2013, Rintisch/OAPI, C-120/12 P, EU:C:2013:638, punctul 28).
- 49 Prin urmare, Tribunalul a statuat în mod întemeiat la punctul 60 din hotărârea atacată că această normă specială pe care o reprezintă norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 2868/95, nu este aplicabilă într-o procedură de declarare a nulității întemeiată pe cauze de nulitate absolută.
- 50 În consecință, al treilea aspect al primului motiv trebuie respins.
- 51 Prin intermediul celui de al patrulea aspect al primului motiv, EUIPO susține că hotărârea atacată privează camera de recurs de puterea, care îi este conferită prin articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009, de a aprecia dacă probele prezentate pentru prima dată în fața sa puteau fi luate în considerare.
- 52 Această argumentație a EUIPO se bazează pe o interpretare eronată a hotărârii atacate.
- 53 Astfel, nu rezultă din cuprinsul punctului 66 din hotărârea atacată că EUIPO nu putea face uz de puterea sa de apreciere, ci că este viciată de o eroare de drept aprecierea camerei de recurs în sensul că elementele de probă furnizate de European Food pentru prima dată la camera de recurs nu trebuiau luate în considerare întrucât fuseseră depuse tardiv.
- 54 În această privință, trebuie amintit că, potrivit articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009, EUIPO poate să nu ia în considerare faptele pe care părțile nu le-au invocat sau dovezile pe care nu le-au furnizat în timp util.
- 55 Din textul acestei dispoziții rezultă că, de regulă și cu excepția unor dispoziții contrare, prezentarea faptelor și a probelor de către părți rămâne posibilă după expirarea termenelor prevăzute pentru o astfel de prezentare în temeiul dispozițiilor Regulamentului nr. 207/2009 și că nu se interzice în niciun fel Oficiului să țină seama de faptele și de probele invocate sau prezentate tardiv (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 martie 2007, OAPI/Kaul, C-29/05 P, EU:C:2007:162, punctul 42).
- 56 În schimb, rezultă la fel de clar din textul menționat că o astfel de invocare sau de prezentare tardivă a faptelor și a probelor nu este de natură a conferi părții respective un drept necondiționat ca asemenea fapte sau probe să fie luate în considerare de către EUIPO. Astfel, prin precizarea că acesta din urmă „poate” să hotărască, într-o asemenea situație, să nu țină seama de respectivele fapte și probe, articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 a investit EUIPO cu o largă putere de apreciere de a hotărî, motivându-și decizia sub acest aspect, dacă este necesar sau nu este necesar să ia în considerare aceste fapte și probe (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 martie 2007, OAPI/Kaul, C-29/05 P, EU:C:2007:162, punctul 43).

- 57 Trebuie arătat că luarea în considerare de către EUIPO a faptelor și a probelor prezentate tardiv poate fi justificată atunci când EUIPO consideră, pe de o parte, că elementele furnizate tardiv sunt la prima vedere susceptibile să aibă o relevanță reală și, pe de altă parte, că stadiul procedurii în care intervine această furnizare tardivă și împrejurările care îi sunt specifice nu se opun acestei luări în considerare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 martie 2007, OAPI/Kaul, C-29/05 P, EU:C:2007:162, punctul 44, și Hotărârea din 3 octombrie 2013, Rintisch/OAPI, C-120/12 P, EU:C:2013:638, punctul 38).
- 58 Prin urmare, eventuala luare în considerare a respectivelor elemente de probă suplimentare nu constituie în niciun fel o „favoare” acordată uneia sau alteia dintre părți, ci trebuie să reprezinte rezultatul unui exercițiu obiectiv și motivat al puterii de apreciere pe care articolul menționat 76 alineatul (2) o conferă EUIPO (Hotărârea din 26 septembrie 2013, Centrotherm Systemtechnik/OAPI și centrotherm Clean Solutions, C-610/11 P, EU:C:2013:593, punctul 111).
- 59 Rezultă că al patrulea aspect al primului motiv trebuie de asemenea respins.
- 60 În consecință, primul motiv trebuie respins ca neîntemeiat.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe perturbarea echilibrului dintre drepturile procedurale ale părților, precum și pe atingerea adusă principiilor economiei procedurii și buneii administrări

Argumentația părților

- 61 EUIPO susține că hotărârea atacată perturbă echilibrul dintre drepturile procedurale ale părților în procedurile *inter partes* de la EUIPO și, în plus, contravine principiilor economiei procedurii și buneii administrări în condițiile în care părțile pot alege să nu prezinte probe sau observații ori să rețină anumite aspecte referitoare la acestea, în cadrul unor „tactici de neglijență sau de amânare”.
- 62 European Food a replicat că al doilea motiv este lipsit de temei și că se întemeiază pe simple speculații fără cea mai mică referire la vreo dispoziție legală relevantă.

Aprecierea Curții

- 63 Conform articolului 168 alineatul (1) litera (b) și articolului 169 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, un recurs trebuie să indice în mod precis elementele criticate ale hotărârii a cărei anulare este solicitată, precum și argumentele juridice care susțin în mod specific această cerere sub sancțiunea inadmisibilității recursului sau a motivului respectiv (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 iulie 2014, Telefónica și Telefónica de España/Comisia, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punctul 29).
- 64 Curtea a mai statuat că trebuie respins ca vădit inadmisibil un motiv care se limitează la afirmații generale și nu conține indicații precise privind punctele din hotărârea atacată care ar fi eventual viciate de o eroare de drept (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 iulie 2014, Telefónica și Telefónica de España/Comisia, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punctul 30).
- 65 Or, al doilea motiv al recursului nu se raportează în mod specific la anumite puncte din hotărârea atacată, ci se limitează la o critică generală a acesteia, fără să se indice punctele care ar fi viciate de o eroare de drept. Prin urmare, un astfel de motiv trebuie respins ca inadmisibil.
- 66 Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că recursul trebuie să fie respins în ansamblul său.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- ⁶⁷ Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată. Potrivit articolului 138 alineatul (1) din același regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- ⁶⁸ Întrucât EUIPO a căzut în pretenții, iar European Food a solicitat obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurii de recurs.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Obligă Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) la plata cheltuielilor de judecată.

Semnături